The Art of Halacha

Shiur 48 - Kashering Keilim - Practical Aspects of Hagalah Part 2 Rabbi Yisroel Isaacs

תתנח

עבודה זרה

מרדכי

מסכת

[*שנרוק] דקריר: פירש ר"י הצא להגעיל יפתח החבית מלד אחד ויזרוק בה מים רותחין ויגלגלה ונמלא כל החבית מוגעלת אע"ג דלא זרק אלא במקום אחד וכשמתגלגלין המים לנסרים אחרים לא הוי כלי שני דכל החבית מחוברת והוי כלי ראשון כך הורה ר"ת אצל אין לזרוק המים רותחין דרך משפך לחבית דנמלא החבית כלי שלישי: הגה"ה מתוספות ה"ר אלחנן כל הצא להגעיל לחבית ישפוך פעם ראשון על ארבע נסרים ושוב ירתית המים וישפוך על ארבע נסרים ושוב ירתית המים וישפוך על ארבע נסרים ושוב ירתית המים ביורה וכשירתיתו המים יקח כ"כ פעמים המים ישים קערה גדולה במים ביורה וכשירתיתו המים יקח הקערה מלא ויגעיל ארצע נסרים וכן יעשה עד שיגעלנו כולו ואע"ג דלין מי הקערה מחוברין ליורה הויא כלי ראשון ואע"ג דכשמגביה הקערה מן היורה פוסק רתיחת [הקערה] דמה לי אם מי הקערה רותחין ע"י חום (*מי) המחבת או ע"י האור [*עלמו] [שהרי היורה] עלמה כשמסלקין אותה מן האש פוסק רתיחת האור [*עלמו]

ולראות אם הם מנוקים כדין. ויש להצריך שיהיו רותחין להעלות רתיחות אף שהשתמשו בהם רק בחום של יד סולדת שהוא רק בק"ע מעלות דהא כן נוהגין לכתחלה שכל דבר שהשתמשו בו בחמין להגעילו ברותחין, אף שמעצם הדין סגי כפי דרך תשמישן.

HAG'ALAH AND PEGIMAH

APPLICATIONS

- Equipment which requires hag'alah must be kashered in water which is at least 212° F even if the non-kosher food cooked in the equipment never reached that temperature.
- Non-kosher oil was heated to 350° F in a deep fryer. The deep fryer can be kashered with water which is 212° F even though the oil was hotter than that.
- The <u>temperature</u> of the water must be 212° F and it is irrelevant if the water is boiling or not. Therefore:
 - Hag'alah can be done with water which is 212° F even if the water isn't "boiling" because it is under pressure.
 - Hag'alah cannot be done with water which is less than 212°
 F even if the water is "boiling" because it is in a vacuum.
 - Hag'alah cannot be done with liquids (e.g. alcohol) which are less than 212° F but are "boiling" because their boiling point is less than that of water.
- All of the aforementioned rules also apply to one who is being pogem equipment in anticipation of kashering it before it is aino ben yomo.

There are limited situations where hag'alah and pegimah may be done at lower temperatures but only after the situation is evaluated by a kashering expert and weighed by the Rabbinic Coordinator.

וצריך לומר שכך שיערו חכמים, שלענין שיעור החום אף אם לענין בליעת האיסור מספיק שיעור חום של יד סולדת בו, בכ״א לענין הפלטת האיסור צריך דווקא שיעור חום שמעלה רתיחות, שיותר קל נבלע האיסור בכלי מאשר נפלט ממנו, מה שאין כן לענין סוג החום מצאו חכמים שכבולעו כך פולטו.

The Art of Halacha

Shiur 48 - Kashering Keilim - Practical Aspects of Hagalah Part 2 Rabbi Yisroel Isaacs

Chapter 10

Kashering at 190° F

As noted in the previous chapter, Shulchan Aruch¹ tells us that there are certain cases where one can kasher a utensil in a kli rishon which is off the fire. Shulchan Aruch notes, and Mishnah Berurah2 reinforces, that in such cases, the haq'alah water must remain at רותחין temperature. Most people assume this means that the water must be at a rolling boil of 212° F, and that simple understanding is reflected in the following words of Iggeros

> וגם צריך שחום המים המגעילין יהיה לא פחות משתי מאות ושנים עשר שרק בחום זה הם רותחין להגעלה. לכן צריך שיהיה בחום לא פחות מרי"ב שזהו רותחין

At the same time, many who work in hashgachah are familiar with Rav Belsky's ruling - said over in the name of Rav Moshe Feinstein - that בשעת 190° F suffices for hag'alah. What is that based on? Why and how can רותחין mean anything less than 212° F?

If we probe our halacha, we will see that there is a proof to this lenient approach. One of the sources which Beis Yosefa cites for the opinion that hag'alah can be done in a kli rishon which is off the fire is the Gemaras which says that if one takes a pot off the fire as Shabbos is just beginning (during Bein Hashmashos), he cannot put spices into the pot once it gets dark. It seems obvious that a pot which is off the fire will not remain at 212° F for more than a few seconds, yet the pot is still considered to be "חוח" sometime later when it becomes dark. This implies that there is a range of temperatures which are considered תותחין, and it does not specifically have to be 212° F.

Although this Gemara teaches that the water does not have to be 212° F to be considered nnn, it does not tell us what the lower limit of nnn actually is. Rav Belsky explained that Rav Moshe told him that חוח does not actually require a rolling boil, and it is good enough if there is a "para" - a Yiddish word which means a layer of steam - above the pot of water. [Nonetheless, Rav Moshe said that I'chatchilah the water should be 212° F]. Rav Belsky tested this and found that the para formed when the water

Why should it be enough to have just a para? Rav Moshe did not explain but Rav Belsky surmised that once the para forms, the water has entered a stage where it is rapidly being נתמעט מרתיחתו and is therefore considered to be רותחין. This would be consistent with Rav Moshe's opinion regarding the temperature at which wine is considered mevushal.

Sefer HaTerumah⁵ offers a different answer based on the Gemara, which says that those who are of the opinion that מריקה requires hot water (followed by cold water as שטיפה) find a source to that position because the requirement of מריקה ושטיפה is compared [by the *Torah*] to that of hagʻalah. Just as hagʻalah must be performed with hot water, so too מריקה must be done with hot water. Sefer HaTerumah suggests that the comparison of מריקה ושטיפה to hagʻalah is bidirectional: just as hagʻalah teaches that מריקה ושטיפה requires a hot element as part of its process, so too מריקה ושטיפה teaches that hag'alah requires a cold element as part of its process.8

The way this is written one might think that therefore Sefer HaTerumah is of the opinion that the cold rinse after hag'alah is a d'oraisah requirement (derived from מריקה ושטיפה). However, Sefer HaTerumah himself notes that it is really just a minhag. Thus, he appears to be saying that there is no d'oraisah requirement to rinse with cold water, but there is an אסמכתא (Torah hint) to do so, as a way of rendering each hag'alah similar to the מריקה ושטיפה which was done in the Beis HaMikdash. In a sense, this means that the cold rinse is not intended to somehow complete the kashering "functionally" as might have been true according to *Tur*; rather, it is meant to spiritually elevate kashering to be akin to what is done for kodashim, bearing in mind that we also do not know why the Torah requires a cold rinse for kodashim.

Vayikra (Leviticus) - Chapter 6

18 Speak to Aaron and to his sons, saying, This is the law of the sin offering: The sin offering shall be slaughtered before the Lord in the place where the burnt offering is slaughtered. It is a holy of holies.

21 An earthenware vessel in which it is cooked shall be broken, but if it is cooked in a copper vessel, it shall be purged and rinsed with

ית דַבֶּר אַל־אַהַרֹן וְאֵל־בָּנֵיו לָאמֹר וְאַת תּוֹרַת הַחָטֵאת בַּמַלְוֹם אַשֶׁר תְּשָׁחֵט הַעֹלָה תִשְׁחֵט הַחַטַאת לְפָנֵי יָהוָֹה לְדֵשׁ קַדַשִׁים הַוֹא:

כא וּכְלִי־חֶרֶשׁ אֲשֶׁר תְּבַשַּׁל־בְּוֹ יִשָּׁבֵר וְאִם־בִּכְלֵי נָהֹשֶׁתֹ בַּשֶּׁלָה וּמֹרֵק וְשְשֵׁף בַּמֵּיִם:

Chametz U'Matzah - Chapter Five

By Rabbi Moshe ben Maimon ("Maimonides"); translated by Eliyahu Touger

23 Metal and stone utensils in which chametz was boiled in water as a כלי ראשון - e.g., pots and stew pots - should be placed inside a large utensil. They should be covered with water, and the water should be boiled with them inside until they release [what they absorbed]. Afterwards, they should be washed off with cold water, and [then] one may use them for matzah.

Similarly, [with regard to] knives, the blade and the handle should be boiled in a כלי ראשון. Afterwards, one may use them for matzah.

בָּהֵי מַתָּכוֹת וּכְלֵי אֲבָנִים שָׁנִשְׁתַּמֵשׁ בַּהֵן חַמֵץ בָּרוֹתַחִין בָּכָלִי רָאשׁוֹן כָּגוֹן קַדֵרוֹת וְאַלְפַּסִין. נוֹתֵן אוֹתֵן לְתוֹךְ כָּלִי גַּדוֹל שֵׁל מֵיִם וּמְמַלָּא עַלְיהֵן מֵים וּמַרְתִּיחָן בְּתוֹכוֹ עַד שֵׁיפָּלְטוּ וְאַחַר כַּדְּ שׁוֹטֵף אוֹתַן בִּצוֹנֵן וּמִשְׁתַּמֵשׁ בַּהֵן בְּמַצָּה. וְכֵן הַפַּבִּינִין מַרְתִּיַח אֶת הַלַּהַב וְאֶת הַנְּצָב בְּכָלִי רָאשׁוֹן וְאַחַר כָּדְ מִשְׁתַּמֵשׁ בָּהֵן

Ma'achalot Assurot - Chapter 17

4 How is [the purging process of] hagaalah achieved? A small pot is placed into a large pot and they are filled with water until the smaller one is submerged.14 Then one must boil it very thoroughly.15

If a large pot was [forbidden],16 one should place dough or mud along its edge [so that] he could fill it with water so that it will flow over its edge.17He [then] boils it.

In all instances, if he used them before boiling [water in them for hagaalah], washing them thoroughly, making them white hot, or immersing them, [the food] is kosher. For any fat [absorbed] in them imparts an unpleasant flavor, as explained.18

יוֹרָה קְטַנְּה לְתוֹדְ יוֹרָה קַטַנְּה לְתוֹדְ יוֹרָה 🕇 בַּיצַד מַגְעִילָן. נוֹתֵן יוֹרָה גָּדוֹלָה וּמְמַלֵּא עָלֵיהָ מַיִם עַד שֵׁיָצוּפּוּ עַל הַקְּטַנָּה וּמַרְתִּיחָה יָפָה יָפָה. וְאָם הַיְתַה יוֹרָה גדולה מַקיף על שֹפַתה בַּצֵק אוֹ טִיט וּמִמֵלָא מים עד שיצופו המים על שפתה ומרתיח. וכלן שנשתמש בהן עד שלא הרתיח או עד שלא הַדִּיחַ וְעָד שֵׁלֹא הַלְבֵּין וְעָד שֵׁלֹא הַטְבִּיל מַתַּר. שַׁכָּל הַשַּׁמֵן שֵׁבָּהֵן נוֹתֵן טַעַם לְפָגָם הוּא כְּמוֹ

שיעורי הרב

בפסח ישברו, הא משיטת הרמב"ם לגבי מו"ש מוכח דס"ל דהגעלה מהניא בכ"ח בהיתרא כלע וכמו שנתבאר.

והנראה בזה, דהנה כתב הרמב״ם בהל׳ חמץ ומצה שם שכשמגעיל כלים מחמץ נותן אותן בכלי גדול של מים, וממלא עליהן מים ומרתיחן בתוכו עד שיפלטו, ואח״כ שוטף אותן בצונן. ובפשוטו יפלא, דמה ענין שטיפה בצונן להכשר כלים. וכתבו שם המ״מ והגהות מיימוניות (אות ב׳) שמקור הרמב״ם הוא מדין מריקה ושטיפה בקדשים, רמריקה בחמין ושטיפה בצונן כמבואר בזבחים (צז.). אך גם זה צ״ע, שהרי בהל׳ מאכ"א (פי"ז ה"ד) לגבי הגעלת כלים משאר איסורים לא הצריך הרמב"ם שטיפה בצונן, ומאי שנא חמץ שהצריך שטיפה בצונן.

ונראה לומר שמזה מוכח דס״ל להרמב״ם דשאני דין הכשר כלים לפסח מדין הכשר כלים בשאר איסורים." דגבי חמץ בפסח מלבד דין הגעלה להפליט את האיסור, יש עוד דין מסויים מדרבנן דכלי שנשתמש בו בחמץ חל עליו שם חמץ, ואסור להשתמש בו בפסח עד שיכשירנו ויסלק שם חמץ מעליו. ודין הכשר זה כדי לסלק שם חמץ מעל הכלי תיקנו חכמים מעין דין מו"ש בקדשים, שהרי גם מו"ש בקדשים באה לא רק כדי להפליט בליעת קדשים מן הכלי, אלא אף כדי להעניק חלות הכשר על עצם הכלי. והכי מבואר ממאי דקמיבעיא ליה בזבחים (צה:) אם בישול בלא בילוע טעון מו"ש. הרי להדיא דאף אם לא נבלע שום טעם קרשים בכלי, מ״מ יתכן דהואיל ונשתמש הכלי לקדשים, ממילא טעון מו״ש כדי להכשיר השתמשות בו מכאן ולהבא.

ונראה דמעין זה תיקנו חכמים לגבי הכשר כלים לפסח, דכל כלי שנשתמש בו בחמץ צריך הכשר, לא רק כדי להפליט טעם חמץ ממנו, אלא אף כדי לסלק השם חמץ מעליו ולהתירו בהשתמשות בפסח. ופרטי דין הכשר זה תיקנו חכמים מעין דיני מו״ש בקדשים, דאף דמו״ש בקדשים הוי קיום מצוה, ואילו דין הכשר כלים לפסח כדי לסלק שם חמץ הוי דין הנאמר בהיתר הכלי כלבד, מ"מ הואיל ודומים זה לזה כעצם גדרם וכמו שנתבאר, ממילא תיקנו חכמים הא' כמו השני, דכל דתקון רבנן כעין דאורייתא תקון. ונראה דמה"ט ס"ל להרמב"ם שצריך שטיפה בצונן לאחר הגעלת כלי חמץ, דכמו שצריך שטיפה בצונן לגבי הכשר כלים בקדשים, ה״ה נמי צריך שטיפה בצונן לגבי הכשר כלים לפסח, מפני שתיקנו חכמים דין הכשר כלים לפסח כעין דין מו"ש

ומעתה לא קשה מידי מהא דקדירות בפסח ישברו, דאע"ג דס"ל להרמב"ם דמהניא הגעלה בכ״ח בהיתרא בלע, שאני חמץ דאף דהוי היתרא בלע, מ״מ לא מהניא ביה